

410.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 27 sierpnia 1935 r.

o ubezpieczeniu brackim w powiecie będzińskim.

Na podstawie art. 304 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) w brzmieniu nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855) zarządzam co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Dotychczasowe kasy bratnie przy przedsiębiorstwach górniczo-hutniczych w powiecie będzińskim, a mianowicie:

- 1) Kasę Pomocy Robotników Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółka Akcyjna,
- 2) Kasę Pomocy Robotników Warszawskiego Towarzystwa Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych,
- 3) Kasę Wzajemnej Pomocy Robotników Kopalń Węgla Towarzystwa Górniczo-Przemysłowego „Saturn” w m. Czeladzi,
- 4) Kasę Pomocy dla Robotników Kopalni „Flora”,
- 5) Kasę Bratniej Pomocy Robotników Towarzystwa Przemysłowo-Górniczego „Hrabia Renard”,
- 6) Kasę Wsparcia Robotników Kopalń Węgla Towarzystwa Francusko-Włoskiego,
- 7) Kasę Pomocy Robotników Towarzystwa Bezimiennego Kopalń Węgla „Czeladź”,
- 8) Kasę Bratniej Pomocy Robotników Zakładów „Solvay” w Groźcu,

9) Bratnią Kasę przy Grodzieckim Towarzystwie Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych, Spółka Akcyjna w Grodźcu koło Będzina i

10) Kasę Zapomogową dla Robotników Kopalni „Jakób” w Niemcach, łączą się z dniem 1 września 1935 r. w jedną instytucję pod nazwą „Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego”, która przeprowadzać będzie ubezpieczenie brackie według zasad, określonych w rozporządzeniu niniejszym.

W dalszych przepisach rozporządzenia niniejszego zamiast nazwy „Kasa Bratnia Zagłębia Dąbrowskiego” używa się nazwy skróconej „Kasa Bratnia”.

§ 2. (1) Obowiązkowi ubezpieczenia w Kasie Bratniej podlegają wszyscy robotnicy, zatrudnieni po dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego w tych zakładach pracy, które w chwili wejścia w życie tegoż rozporządzenia objęte są ubezpieczeniem w kasach bratnich. Obowiązek ubezpieczenia w Kasie Bratniej rozciąga się również na wszystkich robotników, zatrudnionych w zakładach pracy górniczych lub hutniczych w powiecie będzińskim, które kiedykolwiek wejdą w skład przedsiębiorstw, przy których w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, istniały wymienione w § 1 kasy bratnie. Zmiana właściciela zakładów pracy, określonych w ustępie niniejszym, nie ma wpływu na obowiązek ubezpieczenia w Kasie Bratniej robotników, zatrudnionych w tych zakładach.

(2) Robotnicy, zatrudnieni w zakładach pracy innych przedsiębiorstw górniczych lub hutniczych lub też z nimi związanych, mogą dobrowolnie przystąpić do ubezpieczenia w Kasie Bratniej. Przystąpienie to powinno obejmować wszystkich robotników, zatrudnionych w danym zakładzie, z wyjątkiem wymienionych w ustępach 3 i 4. Uchwały, dotyczące przystąpienia do ubezpieczenia, zapadają na zgromadzeniu robotników danego zakładu, które zwoływać będzie w tym celu co najmniej na dwa tygodnie przed odbyciem tego zgromadzenia właściwy obwodowy inspektor pracy na pisemne żądanie co najmniej 1/10 części ogółu robotników zakładu. Do prawomocności uchwał wymagana jest większość 3/5 głosów obecnych na zgromadzeniu robotników danego zakładu, którzy muszą stanowić co najmniej 3/5 ogółu tych robotników. Nowowstępujący do tych zakładów pracy będą objęci obowiązkiem ubezpieczenia w Kasie Bratniej.

(3) Obowiązkowi ubezpieczenia w Kasie Bratniej nie podlegają robotnicy, którzy w danym miesiącu kalendarzowym pozostają w stosunku pracy krócej niż w okresie jednego tygodnia.

(4) Robotnicy, którzy przekroczyli 44-ty rok życia w chwili objęcia po raz pierwszy zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w Kasie Bratniej, nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia.

§ 3. (1) Obowiązek ubezpieczenia rozpoczyna się z dniem faktycznego rozpoczęcia pracy, a ustaje z dniem rozwiązania stosunku pracy.

(2) Statut Kasy Bratniej (§ 19) określi warunki kontynuowania ubezpieczenia, określonego rozporządzeniem niniejszym, przez osoby, które przestają podlegać obowiązkowi ubezpieczenia w Kasie Bratniej.

§ 4. (1) Pracodawcy obowiązani są udzielać Kasie Bratniej wszelkich pisemnych i ustnych wyjaśnień co do okoliczności faktycznych, potrzebnych Kasie Bratniej przy wykonywaniu przez nią ubezpieczenia, i umożliwiać organom Kasy Bratniej zaznajamianie się z umowami o pracę, księgami płac lub wykazami wypłat oraz związanymi z nimi dowodami rachunkowymi i ich wpisami do ksiąg.

(2) Pracodawcy obowiązani są również dokonywać dla Kasy Bratniej czynności w zakresie ewidencji ubezpieczonych i ewidencji opłacania składek w sposób, określony w statucie Kasy Bratniej.

§ 5. Zrzeczenie się uprawnień, wynikłych z rozporządzenia niniejszego i statutu Kasy Bratniej, jest nieważne. Nieważne są umowy, zmierzające do ograniczenia tych uprawnień na niekorzyść ubezpieczonych lub pozostałych członków ich rodziny.

§ 6. Wszystkie instytucje ubezpieczeń społecznych obowiązane są udzielać Kasie Bratniej pomocy w zakresie, który ustali zarządzeniem Minister Opieki Społecznej.

II. Świadczenia.

§ 7. (1) Kasa Bratnia udziela świadczeń dla ubezpieczonych i dla pozostałych po nich członków rodziny w formie jednorazowych odpraw. Statut Kasy Bratniej może ustalić przypadki, w których Kasa Bratnia może lub musi udzielać odpraw w formie wypłat periodycznych.

(2) Warunkiem powstania prawa do odprawy jest przebycie przez ubezpieczonego w Kasie Bratniej okresu wyczekiwania, który wynosi 24 miesiące składkowe.

§ 8. Odprawa służy ubezpieczonym w przypadkach rozwiązania stosunku pracy:

1) jeżeli są trwale niezdolni do wykonywania pracy zawodowej z powodu wypadku w zatrudnieniu, choroby, ułomności fizycznej i umysłowej, bądź też wskutek upadku sił fizycznych i umysłowych,

2) jeżeli nie powstają uprawnienia na podstawie pkt. 1, a

- a) ubezpieczony zwolniony został z pracy, albo
- b) ubezpieczony wystąpił dobrowolnie z pracy po przebyciu w Kasie Bratniej okresu co najmniej 120 miesięcy składkowych, albo też
- c) ubezpieczona kobieta wystąpiła z pracy z powodu zamążpójścia.

§ 9. (1) W razie śmierci ubezpieczonego służy odprawa jego żonie i dzieciom do lat 18-u, albo, jeżeli są jeszcze przed przekroczeniem tej granicy trwale i całkowicie niezdolne do zarobkowania, wówczas również i w razie przekroczenia tej granicy wieku. Statut ustali bliżej, kogo należy uważać za uprawnione do odprawy dziecko ubezpieczonego. Statut może ustalić, że, w braku uprawnionej do odprawy żony, odprawa służyć będzie osobie, która zamieszkiwała z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym i była przez niego wyłącznie utrzymywana; statut określi warunki, od których spełnienia zależeć będzie nabycie przez tę osobę prawa do odprawy.

(2) W braku osób, wymienionych w ust. 1, odprawa służy rodzicom ubezpieczonego, którzy pozostawali na jego utrzymaniu.

(3) W razie istnienia kilku osób, uprawnionych do odprawy w myśl paragrafu niniejszego, odprawę dzieli się między nie w równych częściach.

§ 10. (1) Wysokość odpraw określi statut Kasy Bratniej zgodnie z planem ubezpieczeniowo-technicznym Kasy Bratniej (§ 35).

(2) Wysokość odpraw zależna będzie od ilości miesięcy składkowych, przebytych przez ubezpieczonego w Kasie Bratniej.

(3) Odprawa, należna ubezpieczonym mężczyznom po przebyciu w Kasie Bratniej 240-tu miesięcy składkowych, nie może być mniejsza od 1.200 zł.

(4) W przypadkach, określonych w § 8 pkt. 2, odprawa nie może przekraczać pełnej rezerwy składek. Sposób obliczenia rezerwy składek ustali plan ubezpieczeniowo-techniczny Kasy Bratniej.

(5) Odprawa dla ubezpieczonych kobiet i dla pozostałych po nich członków rodziny nie może wynosić mniej, niż 50% odpowiedniej odprawy, służącej ubezpieczonym mężczyznom i pozostałym po nich członkom rodziny.

(6) Statut określi szczegółowe warunki powstania i realizacji uprawnień. W szczególności sta-

tut ustali okres czasu pozostawania bez pracy w przedsiębiorstwie górniczym lub hutniczym, po którego upływie służyć będzie odprawa w myśl § 8 pkt. 2 lit. a) i b).

(7) Minister Opieki Społecznej ustala współczynniki do przeliczania odpraw na renty, dokonywanego w wykonaniu umów międzynarodowych.

§ 11. (1) Miesiącami składkowymi są miesiące, za które składki zostały opłacone.

(2) Przerwa w ubezpieczeniu nie powoduje utraty uprawnień.

(3) Podjęcie odprawy wyczerpuje wszelkie roszczenia z tytułu ubezpieczenia, na którego podstawie została nabyta.

§ 12. (1) Odprawa, określona w § 9, nie służy żonie, jeżeli w chwili śmierci ubezpieczonego małżeństwo było sądownie rozwiązane, lub z winy żony sądownie rozdzielone.

(2) Odprawa, określona w § 9, nie służy pozostałym członkom rodziny, jeżeli stwierdzone będzie prawomocnym wyrokiem karno-sądowym ich roszkodliwe działanie w celu spowodowania śmierci ubezpieczonego.

§ 13. Odprawy podlegają zajęciu w wysokości i według zasad, przewidzianych w art. 575 kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 112, poz. 934).

III. Składki.

§ 14. (1) Składki są opłacane miesięcznie zdołu w całości przez ubezpieczonych. Statut Kasy Bratniej określi wysokość składek. Składki powinny być ustalone w kwotach stałych, niezależnych od wieku ubezpieczonych i wysokości ich zarobków. Składki za ubezpieczonych mężczyzn nie mogą wynosić mniej niż 3.30 zł miesięcznie, a za ubezpieczone kobiety — mniej niż 1.60 zł miesięcznie.

(2) Obowiązek opłacania składek nie obejmuje miesięcy, w których przerwa w pracy z powodu choroby lub połogu trwała dłużej niż dwa tygodnie.

§ 15. (1) Składki za ubezpieczonych wpłaca do Kasy Bratniej pracodawca.

(2) Pracodawca potrąca składki przy wypłacie wynagrodzenia. Potrącenie to może być uskutecznione tylko z tytułu składki, należnej za ten okres, za który wypłaca się wynagrodzenie.

(3) Składki od chwili potrącenia stanowią własność Kasy Bratniej; są one uważane za prawnie oddzielone od pozostałego majątku pracodawcy. Kasa Bratnia może żądać wydania ich bez jakichkolwiek ograniczeń także w postępowaniu egzekucyjnym, upadłościowym i układowym.

(4) Składkę uważa się za opłaconą przez ubezpieczonego z chwilą potrącenia jej przez pracodawcę.

(5) Pracodawca obowiązany jest wpłacić składki do Kasy Bratniej w ciągu dziesięciu dni od chwili ich potrącenia.

(6) Pracodawca, który nie wpłaci do Kasy Bratniej składek w terminie określonym w ust. 5, obowiązany jest do płacenia, poczynając od dnia ich potrącenia, odsetek od tych składek według stopy, określonej dla odsetek prawnych.

§ 16. (1) W razie niedokonania przez pracodawcę potrącenia zgodnie z § 15 ust. 2, obowiązek zapłaty składki obciąża samego pracodawcę.

(2) Pracodawca obowiązany jest do wpłacenia składek również i w tym przypadku, gdy nie wypłacił wynagrodzenia mimo upływu terminu jego płatności.

(3) W przypadkach przewidzianych w ust. 1 i 2, pracodawca obowiązany jest wpłacić do Kasy Bratniej składki w ciągu dziesięciu dni od terminu płatności wynagrodzenia.

(4) Pracodawca, który nie wpłaci do Kasy Bratniej składek w terminie, określonym w ust. 3, obowiązany jest do płacenia odsetek według stopy, określonej dla odsetek prawnych, poczynając od 11-go dnia od daty płatności wynagrodzenia.

IV. Nabywanie dodatkowych uprawnień do świadczeń.

§ 17. Statut Kasy Bratniej może przewidzieć nabywanie dodatkowych uprawnień do świadczeń wzamian za dobrowolne opłacanie przez ubezpieczonych lub pracodawców składek dodatkowych.

V. Organizacja.

§ 18. (1) Kasa Bratnia jest instytucją ubezpieczenia społecznego i posiada osobowość prawną prawa publicznego.

(2) Siedzibą Kasy Bratniej jest miasto Sosnowiec.

§ 19. (1) Kasa Bratnia działa na podstawie rozporządzenia niniejszego i statutu, zatwierdzonego przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Pierwszy statut Kasy Bratniej nada Minister Opieki Społecznej.

§ 20. Organami Kasy Bratniej są:

- 1) Zarządy Obwodowe,
- 2) Zarząd Główny,
- 3) Walne Zebranie,
- 4) Komisja Rewizyjna.

§ 21. (1) Poszczególne przedsiębiorstwa tworzą obwody Kasy Bratniej.

(2) Dla każdego obwodu funkcjonuje Zarząd Obwodowy.

(3) Statut Kasy Bratniej może przewidzieć, według jakich zasad przedsiębiorstwa, obejmujące kilka zakładów pracy, będą mogły być dzielone na kilka obwodów.

§ 22. (1) Zarząd Obwodowy składa się z członków, wybieranych przez ubezpieczonych danego obwodu na okres dwóch lat w głosowaniu tajnym, równym i proporcjonalnym. Statut Kasy Bratniej określi ilość członków Zarządów Obwodowych i ich zastępców w zależności od ilości ubezpieczonych danego obwodu.

(2) Pracodawca dostarcza bezpłatnie Zarządowi Obwodowemu lokalu.

§ 23. Do zakresu działania Zarządu Obwodowego należy:

- 1) czuwanie nad wpłacaniem przez pracodawcę składek do Kasy Bratniej,
- 2) czuwanie nad dokonywaniem przez pracodawcę czynności, przewidzianych w § 4,
- 3) pośredniczenie pomiędzy ubezpieczonymi a Kasą Bratnią, a w szczególności przyjmowanie, przygotowywanie i opinjowanie roszczeń o odprawę,
- 4) dokonywanie czynności, zleconych przez Zarząd Główny.

§ 24. Walne Zebranie Kasy Bratniej składa się z członków Zarządów Obwodowych.

§ 25. (1) Do zakresu działania Walnego Zebrania należy:

- 1) uchwalanie zmian statutu,
- 2) wybór członków i zastępców członków Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej,
- 3) wybór dwóch członków i zastępców członków Komisji Rozjemczej (§ 40),
- 4) uchwalanie sprawozdania rocznego i absolutorjum dla Zarządu Głównego,
- 5) uchwalanie preliminarza budżetowego,
- 6) uchwalanie kupna, sprzedaży i obciążenia majątku nieruchomości Kasy Bratniej,
- 7) podejmowanie uchwał co do dochodzenia roszczeń Kasy Bratniej przeciw członkom Zarządu Głównego, Zarządów Obwodowych i Komisji Rewizyjnej, wynikłych z ich urzędowania, oraz wybór osób, którym ma być poruczone dochodzenie tych roszczeń.

(2) Uchwały, wymienione w pkt. 1 i 6 ust. 1, padają większością 2/3 głosów obecnych.

(3) Zmiany statutu mogą dotyczyć uprawnień z tytułu okresów ubezpieczenia w Kasie Bratniej, przebytych przed wejściem w życie tych zmian.

§ 26. (1) Zarząd Główny składa się z 9-ciu członków i ich zastępców, wybieranych przez Walne Zebranie na okres dwóch lat w głosowaniu proporcjonalnym.

(2) Poszczególne swe czynności Zarząd Główny może przekazywać komisjom.

§ 27. (1) Do zakresu działania Zarządu Głównego należy załatwianie wszystkich spraw Kasy Bratniej, niezastrzeżonych innym organom Kasy Bratniej.

(2) W szczególności do zakresu działania Zarządu Głównego należy:

- 1) przyznawanie odpraw,
- 2) zarząd majątkiem i dokonywanie lokat Kasy Bratniej,
- 3) wydawanie regulaminów dla Zarządów Obwodowych oraz czuwanie nad zgodnością ich działalności z obowiązującymi przepisami,
- 4) opracowywanie wniosków na Walne Zebranie,
- 5) przyjmowanie i zwalnianie dyrektora Kasy Bratniej i na jego wniosek pracowników Kasy Bratniej.

§ 28. (1) Prezesa Kasy Bratniej i jego zastępcę wybiera z pośród swych członków Zarząd Główny, a zatwierdza Minister Opieki Społecznej.

(2) Prezes Kasy Bratniej reprezentuje Kasę Bratnią nazewną oraz przewodniczy na posiedzeniach Zarządu Głównego i Walnego Zebrania. Służy mu prawo zawieszania uchwał Zarządu Głównego i Walnego Zebrania, które są sprzeczne z przepisami prawnymi lub sprzeciwiają się interesom Kasy Bratniej. Ostateczne decyzje w sprawie tych uchwał wydaje Minister Opieki Społecznej.

§ 29. (1) Komisja Rewizyjna Kasy Bratniej składa się z 4-ch członków i 4-ch ich zastępców, wybieranych przez Walne Zebranie na okres dwóch lat w głosowaniu proporcjonalnym.

(2) Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkami innych organów Kasy Bratniej.

§ 30. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy kontrola działalności świadczeniowej, finansowej i administracyjnej Kasy Bratniej.

§ 31. Czynności wykonawcze w zakresie administracji Kasy Bratniej załatwia dyrektor Kasy Bratniej, powoływany przez Zarząd Główny, a zatwierdzany przez Ministra Opieki Społecznej. Dyrektor jest zwierzchnikiem pracowników Kasy Bratniej.

§ 32. (1) Prawo wybierania Zarządów Obwodowych mają pracownicy podlegający obowiązkowi ubezpieczenia w Kasie Bratniej.

(2) Prawo wybieralności do organów Kasy Bratniej mają, pod warunkiem posiadania obywatelstwa polskiego, osoby wymienione w ust. 1, oraz osoby, które były poprzednio ubezpieczone w Kasie Bratniej i nie podjęły jeszcze służącej im odprawy. Nie mogą być wybierane do organów Kasy Bratniej osoby, które na mocy wyroku sądowego utraciły zdolność piastowania urzędów publicznych oraz osoby, ukarane sędownie za zbrodnie lub za przestępstwa z chęci zysku.

§ 33. (1) Statut Kasy Bratniej określi szczegółowo sposób dokonywania wyborów do organów Kasy Bratniej.

(2) Statut Kasy Bratniej ustali zasady zwrotu członkom organów Kasy Bratniej i Komisji Rozjemczej wydatków, związanych z wykonywaniem przez nich czynności w tych organach.

VI. Przepisy majątkowe i finansowe.

§ 34. Dochody Kasy Bratniej składają się:

- 1) ze składek i odsetek zwłoki,

- 2) z dochodów z majątku,
- 3) z darowizn, zapisów i subsydjów.

§ 35. Plan ubezpieczeniowo-techniczny Kasy Bratniej, zawierający podstawy techniczne ubezpieczenia, uregulowanego rozporządzeniem niniejszem, stanowi załącznik jej statutu. Zmiany statutu Kasy Bratniej nie mogą być w sprzeczności z planem ubezpieczeniowo-technicznym.

§ 36. Fundusze Kasy Bratniej mogą być używane jedynie na cele przewidziane w rozporządzeniu niniejszem i w statucie Kasy Bratniej.

§ 37. Statut Kasy Bratniej określi maksymalną wysokość kosztów administracyjnych i ogólnych Kasy Bratniej w stosunku do dochodu ze składek.

§ 38. Fundusze Kasy Bratniej powinny być lokowane za zabezpieczeniem w myśl przepisów art. 249 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) i w sposób, odpowiadający wymaganiom planu ubezpieczeniowo-technicznego Kasy Bratniej.

§ 39. Kasa Bratnia zobowiązana jest sporządzać corocznie bilans na dzień 31 grudnia. Bilans będzie obejmował pozycje buchalteryjne, oraz pozycje ubezpieczeniowo-techniczne, obliczone według planu ubezpieczeniowo-technicznego Kasy Bratniej.

VII. Rozstrzygnięcie sporów.

§ 40. (1) Spory pomiędzy uprawnionymi do odpraw z jednej a Kasą Bratnią z drugiej strony rozstrzyga Komisja Rozjemcza. Termin do wniesienia odwołania do Komisji Rozjemczej od decyzji Kasy Bratniej wynosi dwa miesiące od dnia doręczenia tej decyzji.

(2) W skład Komisji Rozjemczej wchodzi właściwy obwodowy inspektor pracy, jako przewodniczący, dwaj członkowie lub ich zastępcy, wybrani przez Walne Zebranie oraz dwaj członkowie lub ich zastępcy, wyznaczeni przez Ministra Opieki Społecznej.

(3) Do postępowania przed Komisją Rozjemczą stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

(4) Przewodniczący Komisji Rozjemczej może nakładać na jej członków kary za niestawiennictwo

w wysokości od 2 do 15 zł. Przewodniczącemu Komisji Rozjemczej służy władza porządkowa w toku rozprawy, służąca przewodniczącemu sądu w myśl przepisów kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 112, poz. 934).

(5) Decyzje Komisji Rozjemczej są ostateczne.

(6) Spory pomiędzy pracodawcami z jednej a Kasą Bratnią z drugiej strony, wynikłe z wykonywania ubezpieczenia, uregulowanego rozporządzeniem niniejszem, rozstrzyga Minister Opieki Społecznej.

VIII. Nadzór.

§ 41. (1) Nadzór na Kasą Bratnią sprawuje Minister Opieki Społecznej.

(2) Do Ministra Opieki Społecznej należy czuwanie nad całokształtem działalności Kasy Bratniej, nad przestrzeganiem przez Kasę Bratnią przepisów prawnych i stosowaniem się przez nią do planu ubezpieczeniowo-technicznego Kasy Bratniej. Minister uprawniony jest do wydawania w tym celu wszelkich wiążących Kasę Bratnią zarządzeń.

(3) W szczególności Minister Opieki Społecznej ma prawo:

1) przeprowadzania w każdym czasie bezpośredniej kontroli działalności Kasy Bratniej, zwoływania posiedzeń organów Kasy Bratniej i brania w nich udziału,

2) unieważniania lub zawieszania uchwał organów Kasy Bratniej w razie gdy naruszają przepisy prawne lub są szkodliwe dla stanu majątkowego Kasy Bratniej albo interesu publicznego,

3) rozwiązywania poszczególnych organów Kasy Bratniej w razie: a) naruszenia w sposób istotny przez dany organ przepisów prawnych, b) prowadzenia przez dany organ gospodarki szkodliwej dla interesów ubezpieczonych i dobra Kasy Bratniej, c) niezdolności danego organu do wypełniania istotnych swych zadań,

4) badania wykazów robotników, zatrudnionych przez przedsiębiorstwa górnicze lub hutnicze, celem skontrolowania należytego wypełniania przez nie obowiązków, określonych w rozporządzeniu niniejszem,

5) powoływania specjalnego delegata dla sprawowania funkcji nadzorczych w stosunku do Kasy Bratniej.

(4) Zatwierdzenia przez Ministra Opieki Społecznej wymagają uchwały organów Kasy Bratniej w sprawach:

- 1) zmiany statutu,
- 2) preliminarza budżetowego,
- 3) sprawozdania rocznego,
- 4) bilansu,
- 5) lokaty funduszków Kasy,
- 6) zbywania majątku nieruchomości, wierzytelności i tytułów dłużnych i
- 7) zaciągania pożyczek, zabezpieczonych majątkiem Kasy.

(5) W razie rozwiązania organu Kasy Bratniej Minister Opieki Społecznej powierza na okres nie dłuższy od sześciu miesięcy wyznaczonym przez siebie osobom pełnienie czynności rozwiązane organu. Przed upływem powyższego terminu powinny być powołane w sposób, przewidziany w §§ 22, 24, 26 i 29, organy Kasy Bratniej, których czynności

spełniały osoby, wyznaczone przez Ministra Opieki Społecznej.

IX. Przepisy przejściowe.

§ 42. Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia niniejszego osoby ubezpieczone w kasach bratnich, wymienionych w § 1, stają się ubezpieczonymi w Kasie Bratniej, przyczem ograniczenia przewidziane w § 2 ust. 3 i 4 nie będą do nich stosowane. Z tytułu ubezpieczenia w kasach bratnich, wymienionych w § 1, nie będą osobom tym służyć żadne uprawnienia do świadczeń poza uprawnieniami, wynikającymi z rozporządzenia niniejszego.

§ 43. (1) Ustala się następującą wysokość odpraw, która będzie obowiązywać do czasu odmiennego unormowania w statucie wysokości odpraw.

1) A. Odprawy, służące ubezpieczonym mężczyznom na podstawie § 8 pkt. 1 i pozostałym członkom rodziny na podstawie § 9				B. Odprawy, służące ubezpieczonym mężczyznom na podstawie § 8 pkt 2							
Po	24	miesiącach	składkowych	100	zł	Po	24	miesiącach	składkowych	68	zł
"	36	"	"	150	"	"	36	"	"	102	"
"	48	"	"	200	"	"	48	"	"	136	"
"	60	"	"	250	"	"	60	"	"	170	"
"	72	"	"	300	"	"	72	"	"	204	"
"	84	"	"	350	"	"	84	"	"	254	"
"	96	"	"	400	"	"	96	"	"	304	"
"	108	"	"	450	"	"	108	"	"	354	"
"	120	"	"	500	"	"	120	"	"	404	"
"	132	"	"	550	"	"	132	"	"	454	"
"	144	"	"	600	"	"	144	"	"	504	"
"	156	"	"	650	"	"	156	"	"	554	"
"	168	"	"	700	"	"	168	"	"	604	"
"	180	"	"	750	"	"	180	"	"	654	"
"	192	"	"	800	"	"	192	"	"	704	"
"	204	"	"	850	"	"	204	"	"	802	"
"	216	"	"	900	"	"	216	"	"	900	"
"	228	"	"	950	"	"	228	"	"	950	"
"	240	"	"	1200	"	"	240	"	"	1200	"
"	252	"	"	1280	"	"	252	"	"	1280	"
"	264	"	"	1360	"	"	264	"	"	1360	"
"	276	"	"	1440	"	"	276	"	"	1440	"
"	288	"	"	1520	"	"	288	"	"	1520	"
"	300	"	"	1600	"	"	300	"	"	1600	"

2) Po 300 miesiącach składkowych odprawa wzrasta za każde dalsze 12 miesięcy składkowych o 100 zł.

3) Odprawy, służące ubezpieczonym kobietom i pozostałym po nich członkom rodziny, wynoszą połowę odpowiednich odpraw, należnych w myśl pkt. 1 lit. A lub B i pkt. 2.

(2) Odmiennie unormowanie w statucie wysokości odpraw, przewidzianych w ust. 1, nie może nastąpić przed upływem trzech lat od chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 44. (1) Do czasu odmiennego unormowania w statucie wysokości składek składka za ubezpieczonych mężczyzn wynosi 3.30 zł miesięcznie, za ubezpieczone kobiety — 1.60 zł miesięcznie.

(2) Odmiennie unormowanie w statucie wysokości składek nie może nastąpić przed upływem trzech lat od chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 45. (1) Osobom, wymienionym w § 42, zalicza się do ubezpieczenia, unormowanego rozporządzeniem niniejszym, według zasad, wskazanych w ustępach 2 — 4 paragrafu niniejszego, te okresy, które w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego podlegały zaliczeniu w kasach bratnich, wymienionych w § 1.

(2) Okresy, nie przekraczające 240 miesięcy składkowych, zalicza się tak, jak gdyby były przebyte przez ubezpieczonych mężczyzn w Kasie Bratniej. Zmiana w statucie Kasy Bratniej wysokości od-

praw, przewidzianej w § 43, nie będzie mogła pociągnąć za sobą zmiany tej części odprawy, która odpowiada stosunkowi pomiędzy okresem ubezpieczenia, zaliczonym na podstawie paragrafu niniejszego, a pełnym okresem ubezpieczenia. Za miesiące ponad okres 240 miesięcy składkowych służy uprawnionym tylko dopłata w wysokości 25 zł za każde dalsze 12 miesięcy składkowych.

(3) Jeżeli część odprawy, odpowiadająca stosunkowi pomiędzy okresem przebyłym we właściwej dotychczas kasie bratniej a pełnym okresem ubezpieczenia, przewyższa wysokość obliczonej w ten sam sposób części odprawy, która należałaby się za pełny okres ubezpieczenia w myśl przepisów, obowiązujących we właściwej kasie bratniej, wówczas zmniejsza się ją do wysokości tej ostatniej części odprawy.

(4) Okresy, przebyte w kasach bratnich przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, zalicza się na okres wyczekiwania, przewidziany w § 7 ust. 2 i na okres, przewidziany w § 8 pkt. 2 lit. b.

§ 46. (1) Należności z tytułu odpraw zaległych w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego przejmuje Kasa Bratnia według zasad następujących:

1) zaległe odprawy oblicza się przy odpowiednim zastosowaniu § 43 z tą zmianą, że odprawy należne ubezpieczonym kobietom, obliczone będą według wymiaru, obowiązującego w stosunku do ubezpieczonych mężczyzn i że za miesiące ponad 240 miesięcy składkowych służy uprawnionym tylko dopłata w wysokości 25 zł za każde dalsze 12 miesięcy składkowych; przytem osobom, którym przyznano odprawę z tytułu utraty zdolności do pracy co najmniej w 40% i pozostałym członkom rodziny przyznane będą odprawy należne ubezpieczonym objętym § 8 pkt. 1, osobom zaś, którym przyznano odprawę z tytułu mniejszej niż 40% utraty zdolności do pracy, albo z powodu zwolnienia z pracy lub dobrowolnego wystąpienia z pracy, przyznane będą odprawy należne ubezpieczonym objętym § 8 pkt. 2;

2) odprawa, obliczona w ten sposób, nie może przekroczyć wysokości zaległej odprawy, ustalonej w myśl przepisów, obowiązujących w dotychczasowej kasie bratniej;

3) zaległą część odprawy oblicza się w ten sposób, że z ustalonej według punktów 1 i 2 pełnej odprawy przypada do wypłaty taka część, jaka odpowiada stosunkowi pomiędzy pełną odprawą a zaległą jej częścią;

4) odprawa, obliczona według punktów 1 — 3, nie może wynosić mniej niż 50% zaległości, ustalonej według przepisów właściwych dla dotychczasowej kasy bratniej, a łącznie z wypłaconą przez tę kasę częścią odprawy nie może wynosić mniej niż 60% pełnej odprawy, ustalonej według przepisów właściwych dla tej kasy;

(2) Spłata należności, wymienionych w paragrafie niniejszym, powinna nastąpić w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

(3) Na spłatę należności, wymienionych w paragrafie niniejszym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robot-

ników) udzieli Kasie Bratniej nieoprocentowanej pożyczki, która będzie spłacona z nadwyżek technicznych, wynikających z bilansu Kasy Bratniej (§ 39).

(4) Do należności, wymienionych w paragrafie niniejszym, stosuje się przepisy § 13.

§ 47. (1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników) przejmuje zobowiązania do wypłaty rent w stosunku do osób, którym zostały one przyznane przez kasy bratnie, wymienione w § 1, oraz w stosunku do pozostałych po tych osobach członków rodziny. Do rent tych będą zastosowane przepisy, obowiązujące we właściwych dotychczas kasach bratnich. Renty te wypłaca się w tym wymiarze, jaki obowiązywał w dniu 31 grudnia 1932 r.

(2) Do dnia, który określi zarządzeniem Minister Opieki Społecznej, renty, wymienione w ust. 1, ustalać będzie i wypłacać Kasa Bratnia na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Po tym dniu renty będzie ustalać i wypłacać Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

(3) W okresach, które ustali Minister Opieki Społecznej dla poszczególnych grup osób pobierających renty, Kasa Bratnia, na wniosek uprawnionych, będzie mogła wypłacać im zamiast rent odprawy kapitałowe według następującej tabeli:

Wiek osoby pobierającej rentę		Spółczynnik kapitalizacyjny	
		dla inwalidów	dla wdów
do lat 41 włącznie		6 ¹ / ₂	9
od lat 42	do lat 44	6 ¹ / ₂	8 ¹ / ₂
" "	45 " " 47	6 ¹ / ₂	8
" "	48 " " 50	6 ¹ / ₂	7 ¹ / ₂
" "	51 " " 53	6 ¹ / ₂	7
" "	54 " " 56	6 ¹ / ₂	6 ¹ / ₂
" "	57 " " 59	6	6
" "	60 " " 62	5 ¹ / ₂	5 ¹ / ₂
" "	63 " " 65	5	5
" "	66 " " 68	4 ¹ / ₂	4 ¹ / ₂
" "	69 " " 71	4	4
" "	72 " " 74	3 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂
ponad lat 74		3	3

Wiek osoby pobierającej rentę, właściwy dla ustalenia odprawy kapitałowej, oblicza się przez odjęcie od liczby roku kalendarzowego, w którym przyznaje się odprawę, liczby roku kalendarzowego, w którym urodziła się osoba pobierająca rentę.

(4) Odprawa kapitałowa wyczerpuje w stosunku do osób pobierających rentę i pozostałych po nich członków rodziny wszelkie uprawnienia z tytułu ubezpieczenia we właściwej dotychczas kasie bratniej.

§ 48. (1) Należności z tytułu rent, zaległych za czas do wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, przyznanych przez kasy bratnie, wymienione w § 1, przejmuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników) i spłaca je według przepisów, obowiązujących we właściwych dotychczas kasach bratnich.

(2) Należności, wymienione w paragrafie niniejszym, ustali i wypłaci na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Kasa Bratnia. Spłata tych należności powinna nastąpić w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 49. (1) Przedsiębiorstwa, przy których istnieją wymienione w § 1 pkt. 1 — 8 kasy bratnie, obowiązane są do uiszczenia Kasie Bratniej czterystu dwudziestu wpłat miesięcznych.

(2) Wysokość wpłat miesięcznych ustala się dla poszczególnych przedsiębiorstw w sposób następujący:

	Wysokość wpłaty miesięcznej
1. Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółka Akcyjna	7.500 zł
2. Warszawskie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych, Spółka Akcyjna	1.500 „
3. Towarzystwo Górniczo - Przemysłowe „Saturn”, Spółka Akcyjna	650 „
4. Towarzystwo Kopalń „Flora”, Spółka Akcyjna	500 „
5. Gwarectwo „Hr. Renard” Kopalnie Węgla i Zakłady Przemysłowe w Sosnowcu	2.425 „
6. Towarzystwo Francusko - Włoskie Dąbrowskich Kopalń Węgla, Spółka Akcyjna	2.250 „
7. Francuska Spółka Akcyjna Towarzystwo Bezimienne Kopalń Węgla „Czeładź”	675 „
8. Zakłady „Solvay” w Polsce, Towarzystwo z ograniczoną poręką w Warszawie	600 „
R a z e m:	16.100 zł

(3) Termin płatności wpłaty miesięcznej przypada na dzień 25-go każdego miesiąca kalendarzowego.

(4) Pierwsza wpłata miesięczna płatna jest w dniu 25 września 1935 r.

(5) W razie nieuiszczenia przez którekolwiek z przedsiębiorstw, wymienionych w ust. 2, trzech kolejnych wpłat miesięcznych lub w razie likwidacji albo zbycia tego przedsiębiorstwa, wartość zdyskontowana przypadających na nie wpłat miesięcznych, których terminy płatności jeszcze nie nadeszły, obliczona przy zastosowaniu stopy 5% rocznie zdołu, staje się natychmiast płatna. Kasa Bratnia za zezwoleniem władzy nadzorczej może w poszczególnych przypadkach wyrazić zgodę na stopniowe umarzenie tej należności; podlega ona w tym przypadku oprocentowaniu w wysokości 5 od sta rocznie.

(6) Należności z tytułu zobowiązań, wynikających z przepisów paragrafu niniejszego, zabezpieczone będą przez wpisy do ksiąg hipotecznych pól górniczych i nieruchomości odnoszących przedsiębiorstw, wymienionych w ust. 2. Wpisy te dokonywane będą na jednostronny wniosek Kasy Bratniej. Zabezpieczenie powyższe nie narusza w stosunku do Kasy Brat-

niej przywilejów, służących na podstawie obowiązujących przepisów prawnych należnościom ubezpieczeń społecznych.

§ 50. (1) Niezależnie od obowiązków, przewidzianych w § 49, wszystkie przedsiębiorstwa, przy których istniały wymienione w § 1 kasy bratnie, obowiązane są do uiszczenia Kasie Bratniej czterystu dwudziestu wpłat miesięcznych, każda po 31.940 zł.

(2) Podział między poszczególne przedsiębiorstwa wpłat miesięcznych, przewidzianych w ust. 1, ustala się co kwartał w drodze zarządzenia Ministra Opieki Społecznej proporcjonalnie do liczby wydobytych przez te przedsiębiorstwa tonn węgla kamiennego, bez względu na jakość węgla. Podział będzie oparty na urzędowej statystyce wydobywania za kwartał kalendarzowy, bezpośrednio poprzedzający kwartał, w którym dokonano podziału i będzie się stosował do kwartału kalendarzowego, bezpośrednio następującego po kwartale, w którym tego podziału dokonano. Podział wpłat miesięcznych, płatnych do dnia 1 stycznia 1936 r., będzie oparty na statystyce wydobywania za rok kalendarzowy 1934.

(3) Termin płatności wpłaty miesięcznej przypada na dzień 25-go każdego miesiąca kalendarzowego.

(4) Pierwsza wpłata miesięczna płatna jest w dniu 25-go września 1935 r.

§ 51. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego przestają istnieć kasy bratnie, wymienione w § 1, a statuty ich tracą moc obowiązującą, z zastrzeżeniem przepisów §§ 45, 46, 47, 48 i 54.

§ 52. (1) Kasa Bratnia przejmuje prawa, obowiązki i majątek kas bratnich, wymienionych w § 1, ze zmianami, wynikającymi z przepisów rozporządzenia niniejszego.

(2) Kasa Bratnia wolna jest od wszelkich opłat i podatków, związanych z przejęciem na własność majątku kas bratnich, wymienionych w § 1.

§ 53. W przeciągu trzydziestu pięciu lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników) udzielać będzie Kasie Bratniej w razie braku środków, potrzebnych do pokrywania jej wydatków bieżących, pożyczek, zabezpieczonych na wpłatach miesięcznych, przewidzianych w §§ 49 i 50 z oprocentowaniem nieprzekraczającym 4½% rocznie.

§ 54. (1) Do czasu ukonstytuowania się Zarządów Obwodowych w trybie, przewidzianym w § 22 ust. 1, funkcje ich pełnić będą w poszczególnych przedsiębiorstwach przedstawiciele robotniczy w zarządzie właściwej dotychczas kasy bratniej. Zarządom Obwodowym w tym składzie służy prawo koopcacji celem uzupełnienia swego składu do ilości członków, przewidzianej w statucie Kasy Bratniej. Zarządy Obwodowe wybiorą delegatów na Walne Zebranie w następującej ilości:

Zarząd Obwodowy w	Delegatów
1. Towarzystwie Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółce Akcyjnej	4
2. Warszawskiem Towarzystwie Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych, Spółce Akcyjnej	3
3. Towarzystwie Górniczo - Przemysłowem „Saturn”, Spółce Akcyjnej	3
4. Towarzystwie Kopalń „Flora”, Spółce Akcyjnej	2
5. Gwarectwie „Hr. Renard” Kopalniach Węgla i Zakładach Przemysłowych w Sosnowcu	2
6. Towarzystwie Francusko - Włoskiem Dąbrowskich Kopalń Węgla, Spółce Akcyjnej	3
7. Francuskiej Spółce Akcyjnej Towarzystwie Bezimiennem Kopalń Węgla „Czeladź”	2
8. Zakładach „Solvay” w Polsce, Towarzystwie z ograniczoną poręką w Warszawie	1
9. Grodzieckiem Towarzystwie Kopalń Węgla i Zakładów Przemysłowych, Spółce Akcyjnej	2
10. Spółce firmowej „Knothe i Hlasko” (Kopalnia Węgla „Jakób”)	1

(2) Pierwsze posiedzenie Walnego Zebrania zwoła właściwy obwodowy inspektor pracy celem dokonania wyboru Zarządu Głównego i Komisji Rewizyjnej oraz członków Komisji Rozjemczej.

(3) Pierwsze posiedzenie Zarządu Głównego zwoła właściwy obwodowy inspektor pracy. Z chwilą ukonstytuowania się Zarządu Głównego przejmie on wszystkie czynności, wykonywane dotąd przez zarządy kas bratnich, wymienionych w § 1, z wyjątkiem czynności, które w myśl ust. 1 należą do Zarządów Obwodowych. Zarząd Główny jest uprawniony jeszcze przed wejściem w życie innych przepisów rozporządzenia niniejszego do wypłacania na rachunek Kasy Bratniej zaliczek na zaległe odprawy i renty, oraz do dokonywania wszelkich czynności majątkowych, administracyjnych i organizacyjnych.

(4) Zamknięcia rachunkowe kas bratnich, wymienionych w § 1, na dzień 31 sierpnia 1935 r., będą sporządzone przez właściwe zarządy tych kas w dotychczasowym ich składzie.

(5) Ukonstytuowanie się organów Kasy Bratniej w trybie przewidzianym w Części V rozporządzenia niniejszego, powinno nastąpić najpóźniej do dnia 1 marca 1936 r.

§ 55. Do zakresu działania Komisji Rozjemczej, przewidzianej w § 40, należy również rozstrzyganie sporów pomiędzy uprawnionymi do świadczeń z jednej a Kasą Bratnią lub Zakładem Ubezpieczeń Społecznych z drugiej strony, wynikłych z zastosowania §§ 45, 46, 47 i 48 rozporządzenia niniejszego.

X. Postanowienia końcowe.

§ 56. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc wszelkie przepisy prawne, dotyczące spraw uregulowanych w tem rozporządzeniu.

§ 57. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1935 r. z wyjątkiem § 54, który wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorek*